

VEU DE L'EXILI

CATALÀ I REPUBLICÀ

Nº 25

11 de setembre de 1985

Flamegen les banderes catalanes
damunt l'atzur immòbil del record;
banderes de la Pàtria, sobiranes
dintre l'orgull del Temps i de la Mort!

Agustí Esclasans
Poesia de guerra
Catalunya (1714-1936)

11 de setembre

Diada Nacional de Catalunya

HISTÒRIA !!!

Heus ací un mot la interpretació del
qual pot donar lloc a confusionismes aberrants.

Etimològicament, podríem dir que la HISTÒRIA és l'art de la narració, equivalent, a vegades, a quasi una ciència, però, en canvi d'altres vegades hom l'empra de facciosa manera dient: "no em vinguis amb històries", considerant d'avant-mà que ço que hom diu és engany, com també i en el mateix sentit és corrent dir: "això que racontes son històries", etc. etc.

Doncs bé, per a nosaltres la HISTÒRIA és la cosa més seriosa i que hom hauria de tenir en compte; a través d'ella, quan aquesta és fidel reflexe de la cosa viscuda, hom en pot treure profitoses ensenyances.

Pels uns - nostàlgics d'un passat que consideren millor que el present que estan vivint - conçol d'anyorances de tota mena; pels altres - estudiosos, investigadors o simplement curiosos de tot ço que ens ha precedit - pot ser font de saludable meditació i aprofitament de les ensenyances que se'n desprenen d'una part, com de rectificació de conducta o premonició per a no caure en funestos errors.

Pel que a nosaltres, catalans, ens atany, la nostra HISTÒRIA està curulla de fets i gestes de tota mena dels quals, si més no, ensems que celebrar cada vegada que s'escauen llurs efemèrides - com les dues més properes a les que ens referim ací mateix - si hom aprofunditza concienzosa-ment se'n poden treure de saludables ensenyaments.

Commemoració de l'11 de setembre de 1714

Catalunya perdé, amb els "furs", la seva sobirania amb la caiguda de Barcelona, conquerida a sang i a foc per les tropes del borbó

Felip d'Anjou, net de Lluís XIV, rei de França. En la guerra de Successió entre les coalicions que sostenien, una l'Habsburg Carles, l'altra al Borbó Felip V, Catalunya va ésser sotmesa a na nova dinastia espanyola.

Amb la proclamació de la República, l'abril del 1931, Catalunya i Espanya s'alliberaren de la dinastia borbònica.

Franco ha resolt el problema del seu heretatge nomenant com a successor, encara, un "rei borbó". Al franquisme dur succeeix el "juancarliisme". Catalunya i els pobles d'Espanya resten sempre "captius".

Sens dubte som l'únic poble - NACIÓ - del món que, d'una sanglant desfeta n'hagim fet la nostra festa nacional : "LA DIADA", car l'esperit que hi ha donat inici és la recordança dels SET segles que el nostre poble fou sobirà i lliure mestre dels seus destins.

6 d'octubre de 1934

Gesta més recent que visquerem alguns de nosaltres mateixos, censurada pels uns, glorificada pels altres. En el fons fou també una desfeta, però fou també un acte de fe i de fidelitat a la voluntat lliurament expressada per tot un poble amb la conquesta de la REPÚBLICA i de la LLIBERTAT. La HISTÒRIA, doncs, ens pot donar tot-hora profitoses lliçons.

En aquella data, les dretes antirepublicanes espanyoles, dirigides per Gil Robles, amb la complicitat de Lerroux, poden prendre el poder a Madrid. Les esquerres, republicanes i socialistes, s'aixequen contra aquesta temptativa. A les Astúries es produeix la insurrecció del proletariat unit.

Catalunya adhereix al moviment de les esquerres. A la Generalitat, Lluís Companys proclama l'Estat Català dintre de la República Federal espanyola. La tropa insubordinada bombardeja el local del CADCI a la Rambla de Barcelona. Hi cauen Jaume Compte, Manuel González Alba i Amadeu Bardina. El govern de la Generalitat és fet presoner.

Les dretes reaccionàries espanyoles no prenen el poder. La victòria del poble, el febrer del 1936, esdevé possible.

A la rambla de Santa Mònica, la façana del CADCI amb els impactes dels obusos.

L'enemic reconegut

Es en el combat, és sofrint la repressió, que un poble reconeix quin és el seu enemic. Així succeeix amb els bascs. Llegim Euskadi Information, periòdic de Bayona (Març-Abril 85):

Picasso: "Somni i mentida de Franco".

"(Hi havia) una època en que el PS (francès), la esquerra, pensaven la "democràcia espanyola" com un mosaic de relacions de força molt problemàtiques i on l'aparell de repressió del franquisme estava sempre en el seu lloc. ... l'ex-aparell de repressió del franquisme no ha "desaparegut" encara avui dia...".

"L'arribada del PSUE al govern, i no al poder, és que ha canviat l'ideologia profunda i visceral de desenes de milers de guardies civils i d'importants sectors de la Policia nacional? Sobretot els estacionats en país basc?... Els jutges dels tribunals militars de Franco actuen en els tribunals d'excepció... L'ombra dels militars i de la policia regeix el funcionament de totes les institucions espanyoles, i més precisament d'ençà del cop d'Estat fracassat del 23 febrer 81."

.....

"González no pot, ni vol sens dubte, reformar l'exèrcit espanyol, hereu de les tradicions franquistes i oficialment garant de la nova constitució "democràtica".

Així de l'exèrcit "garant de la constitució" és del més pur franquisme. De fet, el sobirà d'Espanya no és ni el poble ni l'anomenat "rei". Els pobles d'Espanya estan captius, sota tutela.

Totes les lluites que es puguin produir dins del territori peninsular - incloses les dels pobles basc i català - descobreixen necessàriament que l'enemic no és pas "el poble espanyol" sinó el règim que Franco ha imposat a tots.

I tota lluita no és més que la continuació de la resistència que els pobles d'Espanya, tots junts, oposaren a l'ofensiva franquista.

Reconciliació ?

Amb motiu de la visita de Juan Carlos, anomenat "rei d'Espanya per la gràcia de Franco", a França, la premsa dels dos països fa força comentaris celebrant "la reconciliació" entre Espanya i França. Quina "reconciliació"? Se'ns explica que la "premsa espanyola" s'ha manifestat fins ara força crítica contra França. És que estava "enfadada", i per què? És ben senzill, aquesta premsa espanyola és la mateixa amb els mateixos periodistes - no n'han inventat pas de nous - que participaren en el règim franquista. S'han sentit ofesos, enfadats, per l'isolament a que la barbàrie del règim dels que formaven part condemnà - malgrat totes les complicitats occidentals - Espanya. I han cregut sempre que se'ls feia "una injustícia".

Ara aquesta premsa es vol donar l'il·lusió de que els altres - els francesos sobretot - han fet les paus amb ells, els franquistes que es creuen democratitzats quan són incapaços de comprendre què és la democràcia.

Es així el resultat del verí franquista : no comprendre què pot ésser la democràcia.

El post-franquisme hi creu, potser, en aquesta comèdia anacrònica de la visita del "rei d'Espanya". Amb llagoteria el "Monde" de l'11 de juliol parla d'"una reial simplicitat" i ens explica que "centenars de parisencs, barrejats amb espanyols, han, aquí i allà, aplaudit els reis d'Espanya".

Han aplaudit els reis d'Espanya! Recordo haver vist passar, en un cotxe, quan erem noiets, el rei Alfons XIII i ésser aplaudit per alguns badocs, en els carrers de Barcelona.

Decididament, no anem endavant, anem enrera!

"Desperta, Catalunya!"

En aquest mes de juliol, l'anomenat "rei d'Espanya" ha visitat "oficialment" la capital francesa. Els còmplices europeus de la malifeta de Franco, els de la "no intervenció" muniquesa, volen fer-nos creure que creuen que el dit "rei" és el suport de la "democràcia" a Espanya. En llur adulació arriben a pretendre que ell "ha restablert la democràcia". Com si la democràcia no fos l'estat de dret que un poble sobirà s'atorga, com si l'infame Franco pogués passar a la història com el fundador d'un "juancarlisme" democràtic.

Totes aquestes comèdies no demostren més que la persistència a Espanya, amb un cadàver de Franco que empesta, d'un estat de putrefacció política. Gosen dir que "quasi no hi ha Pirineus" i pretenen oblidar les "col·laboracions culpables" en un passat no llunyà : a més de la "no intervenció", la "acollida" als republicans refugiats, les febleses devers Franco - un "home fort" com els burgesos estimen -. Tot així no ha desaparegut.

Els "media" espanyols estan empestats pel franquisme. En llur isolament veuen els Pirineus com la frontera que, en l'infern en que estan resclosats, els separa del món.

Catalunya es veu reduïda a passar per un país de vassalls, amb un poble ajupit i adulator dels seus tirans.

"Desperta, Catalunya!".

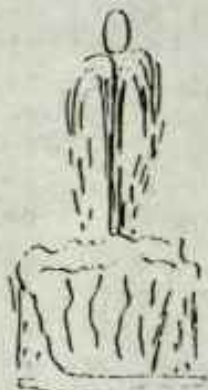
La "Pau de Mòstoles"

Sofreixen els pobles d'Espanya d'una "guerra inacabada", la del 36-39, inacabada perquè el post-franquisme no se'n pot desempel·legar. La prova, els "conflictes" amb les nacions basca i catalana.

Però al costat del seriós, del tràgic, hi ha a vegades el còmic, el de per riure. Ens referim a aquesta "pau" nova de trinca que l'alcalde del poble de Mòstoles, prop de Madrid, ha signat en

aquest juliol del 1965 amb França, representada pel seu ambaixador.

Ens assabentem que el poble de Mòstoles havia declarat la guerra a la França napoleònica per haver desposseït els "bòrbons del seu tron. Ara, com que el descendent borbònic és honorat a França, es declara la pau a aquest país.

Què hi direm? Que sembla que en la vella Castella hi han encara els "burgos podridos" i que després dels quaranta i més anys de viure sota el franquisme, els "burgos" no han aclarit certs conceptes "carpetò-vetònics".

Franco no és mort!

Quina "reconciliació nacional"?

El cap del govern espanyol Felipe González i el ministre de la guerra Narciso Serra - ens assabenta la premsa del 17 de juliol -, com amics del senyor Alfonsín, president argentí, li aconsellen la pràctica de la "reconciliació nacional". Es tracta de que els argentins "no visquin eternament amb una ferida oberta".

Quina "ferida" està oberta? La deixada per la dictadura dels militars. Es sabut que, havent pres el poder per "combatre la subversió", han practicat, contra tota llei, les detencions en massa, les tortures, les "desaparicions" de ciutadans. El país ha viscut anys i anys sota el "terror" practicat pels militars i pels seus subordinats. Si es tracta de fer processos als principals generals i almiralls culpables de la dictadura, es parla ja de "amnistiar-los". A Espanya el grup militar que va provocar la guerra contra tots els pobles de la península i que va, ell, practicar la subversió contra la "rebel·lió militar" dels civils republicans, quan Franco ha mort, ha deixat a les bones governar uns "civils" dretans o socialistes, també en nom de la "reconciliació nacional".

Bella fórmula aquesta de la "reconciliació", bona per a que els crims contra els pobles, contra la humanitat, es mantinguin impunits.

La comparació no és més que relativa. Si a l'Argentina, després del fracàs dels militars en la guerra de les Malvines, aquests han perdut el poder, a Espanya, darrera el comanament de Juan Carlos, continuen considerant-se - i ningú els ho nega - com els jutges de que "la Constitució" s'acompleixi com ells ho entenen, sobretot com mantenidors de "la unidad de la patria".

Així en aquests temps en que les nacions, Euskadi i Catalunya, pretenen alliberar-se de la dominació centralista espanyola.

Els militars franquistes apareixen amagats darrera la monarquia, darrera, com es diu, "el juancarisme". Són ells, sempre, els qui manen, tenen sempre el poder polític? Els esdeveniments ho diran.

A Espanya, a la guerra del franquisme contra els pobles units, amb la tesi de la "reconciliació nacional" es vol que s'estableixi

la guerra dels pobles els uns contra els altres.

Aquest projecte no reeixirà, l'enemic és el franquisme, sempre imperant com a Estat espanyol.

El yacht de Franco

Tothom sap que Franco posseís un yacht en el viatjava per passar les vacances tot i dictant la seva voluntat i decretant i signant els afusellaments i atrocitats del règim. Ara resulta que aquest yacht ressuscita. Juan Carlos, que sapiguem, no se'n ha servit mai, i si és així, ha tingut força raó de no embrutar la imatge que es vol donar. La imatge del "Caudillo" és absolutament insuportable.

Ara bé, ens assabentem que en aquest final de juliol, el cap del govern Felipe González ha realitzat un acte que considerem coratjós: està viatjant amb la seva família a bord del yacht en qüestió de passar les vacances. Independentment del fet de servir-se de la propietat de l'Estat per a fins personals i familiars que no ens interessa tractar, l'acte ens sembla força meritori perquè suposa una voluntat de descarregar la situació ambiental deixada per Franco. El yacht en qüestió no és més que un yacht que no conté cap fantasma.

Per aquest gest ha deavetllat, sembla, una descomunal indignació en tota la premsa espanyola. La radio francesa que ens ha donat la nova ho interpreta molt bé: la guerra civil i el regnat de Franco no s'ha esmortuït en la memòria dels mitjans que aprofiten l'ocasió per atacar Felipe.

Els atacs contra Felipe mostren, en efecte, que el franquisme en certs nuclis i en la premsa no ha estat superat. El món polític no se'n ha descontaminat encara.

Té raó!

Copiem i traduíem del periòdic de Madrid "Acción Republicana" (Juny-Juliol 85) una paràgrafs d'un article del senyor Garcia Trevijano i publicat en "El País":

"... els reformistes del règim (franquista) utilitzarien el recurs tècnic de convocar eleccions generals abans de que les masses populars poguessin sortir de l'estat d'ignorància política a que les tenia sotmeses la dictadura.

... si l'oposició pretenia canviar una llarga dictadura per un estat democràtic, el conseqüent era impedir que les masses fossin cridades a les urnes abans que haguessin experimentat les llibertats durant un període raonablement curt, però de intensa vida política, que és l'únic mode de formació política dels pobles. Si Tocqueville hagués de caracteritzar la història d'aquesta transició diria que "els espanyols varen preferir les eleccions a les llibertats".

... Desde el punt de vista de la democràcia aquestes eleccions eren prematures, encara que oportunistes per a que el trànsit cap a les llibertats fos governat pels homes de les institucions dictatorials que les havien reprimat."

Presentat per : Agustí Clariana - Lió
Joaquim Vinyes - Décines
França